

Sygn. akt I PSK 50/22

POSTANOWIENIE

Dnia 8 września 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Leszek Bielecki

w sprawie z powództwa W. J.
przeciwko Szpitalowi nr [...] im. [...] w M.
o wynagrodzenie za pracę,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 8 września 2022 r.,
skargi kasacyjnej strony pozwanej od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy
i Ubezpieczeń Społecznych w Katowicach
z dnia 9 września 2021 r., sygn. akt X Pa 6/21,

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania bez
obciążania skarżącego kosztami postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Katowicach X Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych wyrokiem z 9 września 2021 r., X Pa 6/21, po rozpoznaniu apelacji powoda W. J. w sprawie przeciwko Szpitalowi nr [...] im. [...] w M. o wynagrodzenie za pracę, zmienił wyrok Sądu Rejonowego z 30 września 2020 r., VII P 1797/19, i zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 46.123,64 zł brutto wraz z odsetkami od 9 października 2015 r. do dnia zapłaty tytułem wynagrodzenia za czas pozostawania bez pracy za okres od 23 września 2011 do 30 kwietnia 2012 r. oddalając powództwo w pozostałe części oraz orzekł o kosztach procesu.

Pozwany zaskarżył powyższy wyrok skargą kasacyjną w części uwzględniającej powództwo. Wniósł o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania z

uwagi na zagadnienie prawne i konieczność rozważenia przez Sąd Najwyższy charakteru prawnego „wynagrodzenia za czas pozostawania bez pracy”, o którym mowa w art. 57 k.p. Skarżący wskazał, że z jednej strony ustawodawca nie nazwał tego świadczenia odszkodowaniem, zaś orzecznictwo podkreśla jego funkcję kompensacyjną i charakter w istocie odszkodowania za szkodę. Z drugiej strony, Sądy nie weryfikują istnienia i wysokości straty poniesionej przez pracownika wskutek braku przywrócenia go do pracy przez pracodawcę oraz zasadności pomniejszenia wynagrodzenia o inne wypłacane pracownikowi w okresie objętym roszczeniem kwoty tytułem wynagrodzenia za pracę w innych miejscach. Zbyt dużą wagę w opinii pozwanego nadaje się w orzecznictwie funkcji sankcyjnej przedmiotowego wynagrodzenia.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną powód wniósł o jej odrzucenie, względnie o wydanie postanowienia odmawiającego przyjęcia skargi do rozpoznania oraz o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie zasługiwała na przyjęcie do merytorycznego rozpoznania.

Stosownie do art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne (pkt 1), istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (pkt 2), zachodzi nieważność postępowania (pkt 3) lub skarga jest oczywiście uzasadniona (pkt 4).

Warunkiem skuteczności wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania w związku z występowaniem w sprawie istotnego zagadnienia prawnego jest przedstawienie problemu o charakterze abstrakcyjnym, dotychczas nierozstrzygniętego w orzecznictwie lub wymagającego pogłębionej wykładni przepisów prawa. Takim zagadnieniem prawnym jest zagadnienie, które wiąże się z określonymi przepisami prawa materialnego lub procesowego, których wyjaśnienie ma nie tylko znaczenie dla rozstrzygnięcia konkretnej sprawy, lecz także dla

rozstrzygnięcia innych podobnych spraw. Przedstawienie zagadnienia prawnego uzasadniającego wniosek o merytoryczne rozpoznanie skargi kasacyjnej powinno nastąpić przez sformułowanie problemu prawnego wymagającego rozstrzygnięcia, określenie przepisów prawa, w związku z którymi powstało, i powołanie argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen. Dopiero wtedy Sąd Najwyższy ma podstawę do oceny, czy przedstawione zagadnienie jest rzeczywiście zagadnieniem „prawnym” i to „istotnym” (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z 10 września 2014 r., I CSK 729/13, LEX nr 1532950; z 2 grudnia 2014 r., II CSK 376/14, LEX nr 1622307).

Powyższych wymagań skarżący jednak nie spełnił i nie zdołał wykazać występowania w sprawie wskazanych przesłanek przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. Charakter wynagrodzenia za czas pozostawania bez pracy był wielokrotnie wyjaśniany w orzecznictwie i literaturze przedmiotu. Wypada zatem przypomnieć, że w orzecznictwie jednolicie określa się charakter tego świadczenia. Posiada ono właściwości odszkodowawcze i pełni rolę kompensacyjną względem utraty wynagrodzenia w rezultacie niemożności wykonywania pracy wskutek wadliwego lub bezprawnego rozwiązania stosunku pracy. Jest to zatem wynagrodzenie zasądzane za czas niewykonywania pracy, w którym pracownik mógłby ją świadczyć, tyle że doznał przeszkód wskutek bezprawnych działań pracodawcy (wyroki Sądu Najwyższego: z 25 stycznia 1983 r., I PRN 139/82, OSNC 1983 nr 9, poz. 138; z 17 listopada 1998 r., I PKN 443/98, OSNAPiUS 2000 nr 1, poz. 12; z 15 lutego 2002 r., I PKN 801/00, LEX nr 564462). Z konstrukcyjnego punktu widzenia wynagrodzenie z art. 57 § 1 i § 2 k.p. należy się za niedopuszczenie pracownika do pracy. Przysługuje bez względu na winę pracodawcy i wystąpienie szkody po stronie zatrudnionego, jedynym warunkiem jego przyznania jest podjęcie przez pracownika pracy, do której został przywrócony (T. Liszcz, Odpowiedzialność odszkodowawcza pracodawcy wobec pracownika, cz. 1, PiZS 2008 nr 12, s. 5). Właściwości te wzmacniają sytuację prawną zatrudnionego. W orzecznictwie przyjmuje się, że wynagrodzenie to służy naprawieniu szkody, jaką poniósł pracownik w wyniku utraty zarobku wskutek niezgodnego z prawem rozwiązania przez pracodawcę stosunku pracy (wyrok Sądu Najwyższego z 21 kwietnia 2015 r., II PK 151/14, LEX nr 1713020). Oznacza

to, że wynagrodzenie z art. 57 § 1 i § 2 k.p. jest szczególnym świadczeniem odszkodowawczym (wyroki Sądu Najwyższego: z 19 lipca 2005 r., II PK 389/04, OSNP 2006 nr 11-12, poz. 174; z 9 kwietnia 2008 r., II PK 280/07, LEX nr 469169, a także uchwała Sądu Najwyższego z 2 lipca 2008 r., II PZP 12/08, OSNP 2009 nr 3-4, poz. 32 oraz wyroki Sądu Najwyższego z 16 sierpnia 2005 r., I PK 11/05, OSNP 2006 nr 11-12, poz. 181, OSP 2007 nr 10, poz. 112, oraz z 19 kwietnia 2006 r., I PK 158/05, OSNP 2007 nr 7-8, poz. 99), którego specyfika wyraża się w tym, że choć stanowi pokrycie szkody, jaką ponosi pracownik wskutek bezprawnego pozbawienia zatrudnienia, to jednak samo świadczenie w istocie jest oderwane od poniesionej straty. W rezultacie, poza funkcją kompensacyjno-odszkodowawczą (wyroki Sądu Najwyższego: z 6 stycznia 2009 r., II PK 117/08, LEX nr 738349; z 12 lipca 2011 r., II PK 11/18, OSNP 2012 nr 17-18, poz. 220; z 25 października 2007 r., II BP 11/07, LEX nr 852530 i z 19 lipca 2005 r., II PK 389/04, OSNP 2006 nr 11-12, poz. 174) wynagrodzenie za czas pozostawania bez pracy pełni też rolę sankcji wobec pracodawcy za niezgodne z prawem rozwiązanie stosunku pracy oraz funkcję profilaktyczną (A. Giedrewicz-Niewińska, Wynagrodzenie pracownika przywróconego do pracy wyrokiem sądu, w: Z aktualnych zagadnień prawa pracy i zabezpieczenia społecznego. Księga Jubileuszowa Profesora Waleriana Sanetry, Białystok 2013, s. 131).

Przedstawione właściwości dochodzonego świadczenia, a także *ratio legis* art. 57 § 2 k.p., nie dają podstaw do przyjęcia, że niedopuszczalne jest zasądzenie świadczenia za okres, w którym pracownik zarabkował u innego pracodawcy. Wyjaśnia to, że postawione przez skarżącego zagadnienie prawne nie ma charakteru "istotnego" w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p., co wynika z tego, że zostało już wielokrotnie i jednolicie wyjaśnione.

Wobec niewykazania istnienia powołanej przesłanki przedsądu, Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. orzekł o odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, o kosztach postępowania orzekając na podstawie art. 102 k.p.c. ze względów natury społecznej.

[as]